

περί Περιβάλλοντος και Ευημερίας των Ζώων ενημερωτικό δελτίο.

ΤΕΥΧΟΣ #2

Ιούλιος-Οκτώβριος 2024

Ακολουθήστε μας

Αγαπητές φίλες, αγαπητοί φίλοι,

Σάς καλωσορίζω στο 2ο τεύχος του ενημερωτικού Δελτίου του Γραφείου της Επιτρόπου Περιβάλλοντος και Ευημερίας των Ζώων (ΓΕΠΚΕΖ).

Η προσθήκη της παραμέτρου της ευημερίας των ζώων στους όρους εντολής του Γραφείου μας στις 4 Οκτωβρίου 2024, εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Νίκου Χριστοδουλίδη, είναι σημαντική εξέλιξη, η οποία αποτελεί έκφραση της δέσμευσης της παρούσης διακυβέρνησης για ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικών, που αναγνωρίζει την αρμονική συνύπαρξη ανθρώπων, φύσης και ζώων ως αναπόσπαστο στοιχείο ενός υγιούς περιβάλλοντος και μιας ευημερούσας κοινωνίας.

Με αίσθημα ευθύνης, στο πλαίσιο και των διευρυμένων αρμοδιοτήτων μας, συνεχίζουμε να εργαζόμαστε μεθοδικά και αποφασιστικά προς αντιμετώπιση δυσεπίλυτων προβλημάτων και άλλων θεμάτων που χρειάζονται την προσοχή μας, πλέον και με ενισχυμένες δράσεις στα θέματα ευημερίας των ζώων συντροφιάς.

Όσον αφορά την ευημερία ζώων συντροφιάς, στόχος μας είναι να προωθήσουμε συγκεκριμένες προτεραιότητες και δράσεις στο πλαίσιο ολοκληρωμένης στρατηγικής. Δίνουμε έμφαση στη διαχείριση και την προστασία τόσο των δεσποζόμενων όσο και των αδέσποτων και εγκαταλελειμμένων ζώων. Ενισχύουμε τη συνεργασία με αρμόδιες Υπηρεσίες, φορείς, οργανωμένα σύνολα, δομές και πολίτες, με σκοπό, μεταξύ άλλων, να καλλιεργήσουμε, όσον το δυνατόν καθολικά, φιλοζωική νοοτροπία. Σημαντικό είναι να επιδιώξουμε και να επιτύχουμε τη βέλτιστη εφαρμογή της νομοθεσίας, ιδιαίτερα μετά την επικείμενη έγκριση του περί Σκύλων Τροποποιητικού Νόμου, καθώς και των νέων Κανονισμών που αφορούν τη διατήρηση σκύλων για ιδιωτικούς μη εμπορικούς σκοπούς, για την εφαρμογή των οποίων αρμόδιες Αρχές είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση, και οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, αντίστοιχα.

Το ενημερωτικό μας δελτίο αποτελεί μέσο διαφανούς πληροφόρησης για τις πρωτοβουλίες μας, τις προτεραιότητες

και δράσεις μας για θέματα που αφορούν το περιβάλλον και την ευημερία των ζώων.

Θεωρούμε σημαντικό να αναφέρουμε ότι εκτιμούμε την ενεργό συμμετοχή της κοινωνίας, την οποία και θεωρούμε απαραίτητο και πολύτιμο συνεργάτη στην επίτευξη των στόχων που θέτουμε για το περιβάλλον και την ευημερία των ζώων. Παρά το γεγονός ότι δεν αποτελούμε εκτελεστική εξουσία, διαχειριζόμαστε στο μέτρο των αρμοδιοτήτων και όρων εντολής μας μεγάλο αριθμό καταγγελιών και αναφορών που λαμβάνουμε μέσω του ηλεκτρονικού μας ταχυδρομείου (info@ec.gov.cy). Για κάθε ζήτημα που ανακύπτει, ακολουθείται συγκεκριμένη διαδικασία: α) συλλογή και εξέταση όλων των σχετικών δεδομένων που αφορούν το συγκεκριμένο θέμα, β) επικοινωνία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες, κατά περίπτωση, Υπουργεία/Υφυπουργεία ή Τμήματα, για την από μέρους τους διεξαγωγή έρευνας και για υποβολή σχετικής έκθεσης προς το Γραφείο μας, γ) αναμονή αναλυτικών απαντήσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες πριν από την έκδοση οποιασδήποτε επίσημης δήλωσης ή/και λήψης άλλων μέτρων ή/και συστάσεων, και δ) απάντηση στην καταγγελία/αναφορά.

Περαιτέρω, σε ειδικές περιπτώσεις όπου εντοπίζονται σοβαρές επιπτώσεις ή προφανείς παραβάσεις, το Γραφείο μας δύναται, αυτεπάγγελα, να διενεργήσει έλεγχο στις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν ή στα στοιχεία που λήφθηκαν υπόψη για αποφάσεις, άδειες, έργα, κ.ά., που αφορούν τη φύση, τα ζώα και άλλα περιβαλλοντικά θέματα.

Το Γραφείο μας αναλαμβάνει, επίσης, πρωτοβουλίες που αφορούν μοντέλα σφαιρικού και ολοκληρωμένου σχεδιασμού αειφόρου ανάπτυξης, στο πλαίσιο της οποίας επιτυγχάνεται δυναμικά η ευημερία ανθρώπου και περιβάλλοντος.

Σας ευχαριστούμε που στηρίζετε τις προσπάθειές μας και που συμβάλλετε ενεργά στην προστασία του περιβάλλοντος στην ολόκληρή τη χώρα.

Αντωνία Θεοδοσίου
Επίτροπος Περιβάλλοντος και Ευημερίας των Ζώων

Συμμετοχή σε συνέδρια και φόρουμ

Γυναίκα, Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή

Επηρεάζει διαφορετικά η κλιματική αλλαγή τα φύλα και, εάν ναι, πώς; Σε εκδήλωση που διοργάνωσε η Γυναικεία Κίνηση Οικολόγων στις 21 Σεπτεμβρίου 2024 στον Εκθεσιακό Χώρο Σπηλιών, στον Στρόβολο, έγιναν τοποθετήσεις και εκφράστηκαν απόψεις σε μια εξαιρετικά ωφέλιμη συζήτηση με επίκεντρο τη γυναίκα σε σχέση με την κλιματική κρίση και τις πολυεπίπεδες προεκτάσεις της στις κοινωνικές δομές, τη συμμετοχικότητα καθώς και σε άλλες πτυχές της ζωής.

Η Επίτροπος Περιβάλλοντος και Ευημερίας των Ζώων, σε ομιλία της στην εκδήλωση ανέδειξε την ανάγκη για ενσωμάτωση της έμφυλης διάστασης στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης, με αναφορές σε δυσανάλογες συνέπειες που έχει στις γυναίκες, ιδίως σε ευάλωτες περιοχές και αναπτυσσόμενες χώρες. Υπογράμμισε ότι η ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στη λήψη αποφάσεων για την κλιματική προσαρμογή είναι απαραίτητη, λέγοντας χαρακτηριστικά: «Η έμφυλη διάσταση της κλιματικής κρίσης πρέπει να αναγνωριστεί και να ενσωματωθεί στις πολιτικές και δράσεις, καθώς η μη ισότιμη συμμετοχή ενδέχεται να εντείνει τις υφιστάμενες ανισότητες». Αναφέρθηκε, επίσης, στις κοινωνικές δομές που καθορίζουν την πρόσβαση των γυναικών σε πόρους και την εμπλοκή τους στην οικονομία, και τόνισε την ανάγκη για πολιτικές ευαίσθητες προς το φύλο που θα ενδυναμώσουν τις γυναίκες και θα τις φέρουν στο κέντρο των αποφάσεων για βιώσιμη ανάπτυξη και κλιματική δικαιοσύνη.

Μαζί με την κα Θεοδοσίου, ομιλήτριες ήταν η Μαρίνα Νεοφύτου, Καθηγήτρια Μηχανικής Περιβάλλοντος στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, η Νατάσα Ιωάννου, Βιολόγος-Περιβαλλοντολόγος, με συντονισμό της συζήτησης από τη Γεωργία Ναθαναήλ, Ψυχολόγος-Ψυχαναλύτρια.

Ομιλία Επιτρόπου ΠΚΕΖ

WEFE4MED Nexus Community of Practice Workshop

Σε εργαστήριο που πραγματοποιήθηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 2024 ως προπαρασκευαστικό στις εργασίες του Διεθνούς Συνεδρίου για την Κλιματική Κρίση στην Ανατολική Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή, συμμετείχε η Επίτροπος με εναρκτήρια ομιλία. Στόχος του εργαστηρίου ήταν η προώθηση συνεργειών για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκύπτουν από την αλληλεξάρτηση νερού, ενέργειας, τροφίμων και οικοσυστημάτων στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου. Η κα Θεοδοσίου τόνισε τη σημασία της συνεργασίας για την αειφόρο διαχείριση των πόρων, κάνοντας αναφορά στις πιέσεις που αντιμετωπίζει η Κύπρος, όπως η έλλειψη νερού, θέματα επάρκειας ενέργειας και τροφίμων, και οι επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης, οι οποίες επιτείνονται λόγω των γεωγραφικών περιορισμών του νησιού και της υπερεκμετάλλευσης των φυσικών πόρων. Παράλληλα, αναφέρθηκε στις ευρύτερες προκλήσεις της περιοχής, όπως η γεωπολιτική αστάθεια.

Ομιλία Επιτρόπου ΠΚΕΖ

Διεθνές Συνέδριο για την Κλιματική Κρίση στην Ανατολική Μεσόγειο και Μέση Ανατολή

Η Κυπριακή Ακαδημία Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών και το Ινστιτούτο Κύπρου συνδιοργάνωσαν Διεθνές Συνέδριο στις 26-28 Σεπτεμβρίου 2024 με θέμα: «Κλιματική Κρίση στην Ανατολική Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή».

Η Επίτροπος συμμετείχε σε συζήτηση πάνελ με θέμα «Η πορεία για απανθρακοποίηση ως ευκαιρία μετασχηματισμού των περιφερειακών οικονομιών». Στο πλαίσιο της συζήτησης η κα Θεοδοσίου αναφέρθηκε στην ανάγκη για συνέργειες μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και στη σημασία της ενεργού συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών στον ενεργειακό σχεδιασμό με στόχο την πράσινη μετάβαση, ώστε να καμφθούν τυχόν αντιστάσεις που παρατηρούνται από την κοινωνία λόγω, κυρίως, της έλλειψης εμπιστοσύνης στους πολιτικούς φορείς αλλά και άλλων παραμέτρων όπως φόβος για την αλλαγή, οικονομικές δυσκολίες, κτλ. Σημείωσε ότι η απανθρακοποίηση δεν αφορά μόνο τη μείωση της εξάλειψης χρήσης ορυκτών καυσίμων από τους τομείς της οικονομίας, αλλά και τον μετασχηματισμό των οικονομιών και των κοινωνιών ώστε να γίνουν πιο ανθεκτικές, με εφαρμογή λύσεων βασισμένων στη φύση. Προστατεύοντας τη φυσική μας κληρονομιά και προάγοντας οικονομίες στις οποίες οι άνθρωποι και τα οικοσυστήματα συνυπάρχουν αρμονικά, δεν αντιμετωπίζουμε μόνο την κλιματική αλλαγή, αλλά ενισχύουμε την ευημερία μας, δημιουργούμε θέσεις εργασίας και χτίζουμε πιο υγιείς, πιο ευημερούσες κοινότητες που προωθούν την αειφόρο ανάπτυξη.

Cyprus Forum 2024

Στις εργασίες του Cyprus Forum 2024 που πραγματοποιήθηκε το διήμερο 3-4 Οκτωβρίου 2024 στη Λευκωσία, συμμετείχε η Επίτροπος ΠΚΕΖ, με παρέμβαση της στο πάνελ με θέμα: «Χτίζοντας το μέλλον της Ευρώπης με μια βιώσιμη βιομηχανία αδρανών υλικών». Στο πλαίσιο των τοποθετήσεών της, η κα Θεοδοσίου τόνισε την ανάγκη εφαρμογής βιώσιμων πρακτικών στην εξόρυξη αδρανών υλικών, με έμφαση στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων μέσω της προώθησης της κυκλικής οικονομίας, με την υιοθέτηση στόχων και κινήτρων για τη χρήση ανακυκλωμένων αδρανών υλικών σε δημόσια έργα και ιδιωτικές κατασκευές. Αναφορά έκανε και στην ανάγκη για ενίσχυση της νομοθεσίας για εναρμόνιση των κανονισμών εξόρυξης, της χρήσης γης και των περιβαλλοντικών ρυθμίσεων σε όλο τον κύκλο ζωής των υλικών. Όσον αφορά το μέλλον του κλάδου στην Κύπρο, η Επίτροπος τόνισε ως σημαντικότερη παράμετρο την υπεύθυνη διαχείριση των περιορισμένων πόρων, αλλά και τη σημασία της συνεργασίας με άλλες μεσογειακές χώρες για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και τη διασφάλιση βιώσιμων λύσεων, θέτοντας ως προτεραιότητα τη διατήρηση της ισορροπίας ανάμεσα στην οικονομική ανάπτυξη και την περιβαλλοντική προστασία με έμφαση στην αποκατάσταση ανενεργών λατομείων και την επαναφορά οικοσυστημάτων, ως θεμελιώδη παράμετρο για την αναβάθμιση του κλάδου στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης.

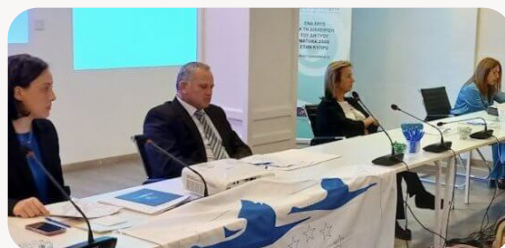
Συνέδριο «Λύσεις βασισμένες στη φύση για την προσαρμογή και την ανθεκτικότητα διαφόρων τύπων ακτών στην κλιματική αλλαγή»

Στις 24 Οκτωβρίου 2024, το Τμήμα Περιβάλλοντος, στο πλαίσιο του έργου LIFE Πανδώτεια, διοργάνωσε Συνέδριο με θέμα τις λύσεις βασισμένες στη φύση για την προστασία και την ανθεκτικότητα των ακτών.

Η Επίτροπος ΠΚΕΖ χαιρέτισε τις εργασίες του Συνεδρίου, που στόχο είχε την ενημέρωση εταίρων του έργου, αρμόδιων Αρχών, τοπικών φορέων, μελετητών και ΜΚΟ για την υιοθέτηση ήπιων ακτοπροστατευτικών λύσεων και την εφαρμογή τού Πρωτοκόλλου Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παράκτιων Ζωνών της Σύμβασης της Βαρκελώνης, υπογραμμίζοντας την ανάγκη κύρωσής του από την Κύπρο. Περισσότεροι από 70 συμμετέχοντες αντάλλαξαν εμπειρίες με ομιλητές από Ελλάδα, Κροατία, Ισπανία και Κύπρο.

Στον χαιρετισμό της, η κα Θεοδοσίου, τόνισε την ανάγκη για «μεθοδική διαχείριση των παράκτιων ζωνών, στη βάση αειφόρων και ήπιων πρακτικών που να σέβονται και να προστατεύουν τα φυσικά οικοσυστήματα. Σε αυτό το πλαίσιο, οι λύσεις βασισμένες στη φύση αξιοποιούν τις φυσικές διεργασίες για την επίλυση των περιβαλλοντικών προκλήσεων και αποτελούν βιώσιμη εναλλακτική.[...] Η κατασκευή σκληρών έργων θα πρέπει να θεωρείται λύση έσχατης ανάγκης, μόνο εάν δεν έχουν εξευρεθεί εναλλακτικές λύσεις βασισμένες στη φύση, και νοούμενου ότι έχει προηγηθεί ενδελεχής διερεύνηση των πραγματικών αναγκών για σκληρά, υφιστάμενα και μελλοντικά, έργα και μελέτη των πραγματικών επιπτώσεων από την κατασκευή τους.

Χαιρετισμός Επιτρόπου ΠΚΕΖ

Συνέχεια σε πρωτοβουλίες

Πρόγραμμα Άνθρωπος και Βίοςφαιρα

Σε συνέχεια της ημερίδας που διοργάνωσε το Γραφείο μας στη Σαλαμίσι στις 22 Ιουνίου 2024 με θέμα «Από την Τοπική στην Παγκόσμια Προστασία: Ένταξη Συμπλεγμάτων Κοινοτήτων στα Αποθέματα Βίοςφαιρας της UNESCO», η Επίτροπος και η Λειτουργός του ΓΕΠΚΕΖ και Φίλιπ Ιουλιανού πραγματοποίησαν περαιτέρω επισκέψεις και επαφές με εκπροσώπους των 18 Κοινοτήτων του Συμπλέγματος Ζ των Κοιλάδων Διαρίζου και Ξεροπόταμου. Η συλλογή στοιχείων και ο διάλογος με τις τοπικές κοινότητες, καθώς και η συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες, όπως η Εθνική Επιτροπή UNESCO και το Τμήμα Περιβάλλοντος, θα συνεχιστούν, με κοινό στόχο τον συντονισμό των ενεργειών για την ετοιμασία του φακέλου υποβολής τής υποψηφιότητας της περιοχής για ένταξη στο πρόγραμμα «Άνθρωπος και Βίοςφαιρα» της UNESCO, που προάγει την οικονομική ανάπτυξη, κοινωνικά και πολιτισμικά κατάλληλη και περιβαλλοντικά βιώσιμη.

Δράσεις και Εκδηλώσεις

«Zero Waste to Landfill» στο Προεδρικό Μέγαρο

Η δράση «Μηδενικά απορρίμματα στη χλωματηρή» αποτελεί μια κοινή πρωτοβουλία της Πρώτης Κυρίας Φιλίππας Καρσερά Χριστοδουλίδη και της τέως Επιτρόπου Περιβάλλοντος και νυν Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος δρος Μαρίας Παναγιώτου, με τη στήριξη του Γραφείου μας. Με στόχο να καταστεί το Προεδρικό Μέγαρο αλλά και οι χώροι γύρω του πρότυπο περιβαλλοντικής διαχείρισης, υλοποιήθηκαν δράσεις όπως: μείωση των απορριμμάτων πέραν του 90%, πλήρης ανακύκλωση, εμπλουτισμός με μελισοστροφικά φυτά, τοποθέτηση τεχνητών ποτιστρών και φωλιών για ανθρωποπούλια, μικροπούλια και νυχτερίδες, δυνατότητα κομποστοποίησης, αναβάθμιση περιβάλλοντος χώρου Προεδρίας με εμπλουτισμό του με κυπριακά άνθη, τριανταφυλλίες, γιασεμιά, γεράνια, κυπριακά βότανα. Στο πλαίσιο των δράσεων αποφασίστηκε, επίσης, και η αναβάθμιση του περιβολιού του Προεδρικού, ώστε να διαδραματίζει περιβαλλοντικό και εκπαιδευτικό ρόλο μέσα από την ανάπτυξη στοχευμένων ενεργειών.

Μία από αυτές αφορά την αποκατάσταση υφιστάμενων ή/και κατασκευή νέων δόμων σε συνεργασία με την Επίτροπο. Για σκοπούς ενημερωτικής-εκπαιδευτικής χρήσης του δημιουργήθηκε βίντεο από την ανακατασκευή ξερολιθιάς στο περβόλι υπό την καθοδήγηση της κας Θεοδοσίου με συνεργάτες τον δασικό λειτουργό Βάσο Φωκά, τον δασικό λειτουργό 1ης τάξης Μιχάλη Σιακαλλή, όπως επίσης και τους τακτικούς εργάτες του Τμήματος Δασών και τεχνίτες Ανδρέα Στέλιου, Κώστα Νικολάου, Αντρέα Ιωάννου και Κώστα Αργυρού. Ευχαριστίες στον Κυριάκο Παπαδόπουλο (ΓΠ) για την κινηματογράφηση.

Η εκδήλωση για την επίδοση της βεβαίωσης πραγματοποιήθηκε στις 2 Ιουλίου 2024 στο Προεδρικό Μέγαρο.

**Χαιρετισμός Πρώτης Κυρίας
Χαιρετισμός Επιτρόπου ΠΚΕΖ**

Design for play. Building awareness for a sustainable future

Φοιτητές και φοιτήτριες στο Τμήμα Τεχνών και Επικοινωνίας και το Τμήμα Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Frederick, σχεδίασαν και ανέπτυξαν επιτραπέζια παιχνίδια με στόχο την ευαισθητοποίηση για τη μεσογειακή φώκια *Monachus monachus*.

Το πρότζεκτ Design for Play: Building awareness for a sustainable future, δημιουργήθηκε σε συνεργασία με το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου LIFE Πανδώτεια.

Η πρώτη παρουσίαση των παιχνιδιών έγινε στις 3 Ιουλίου 2024. Χαιρετίζοντας την εκδήλωση η Επίτροπος ΠΚΕΖ ανέδειξε την τεράστια σημασία του θαλάσσιου οικοσυστήματος της Κύπρου, σημειώνοντας ότι οι αυξανόμενες πιέσεις στο περιβάλλον απειλούν με υποβάθμιση τα διάφορα ενδιαιτήματα καθώς και τη βιοποικιλότητα, συμπεριλαμβανομένων και των θαλάσσιων προστατευόμενων ειδών.

Χαιρετισμός Επιτρόπου ΠΚΕΖ

37ος Διεθνής Ετήσιος Αγώνας Δρόμου στον Αγρό

Ο μαραθώνιος διοργανώθηκε από το Σωματείο Δρομέων Περικλής Δημητρίου και το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγρού και διεξήχθη στις 17 Αυγούστου 2024 εις μνήμη του Νέαρχου Κληρίδη. Η Επίτροπος, χαιρετίζοντας την έναρξη του μαραθωνίου, εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας, χαρακτήρισε το έργο του λόγιου Κληρίδη «θησαυρό της κυπριακής λαογραφίας και μυθολογίας, καθώς και της εκκλησιαστικής παράδοσης και μοναστηριολογίας – ένα πολύτιμο πολιτιστικό απόθεμα που μάς κληροδότησε, χωρίς ο ίδιος να έχει ζητήσει ή αποκτήσει υλική ανταπόδοση».

Χαιρετισμός Επιτρόπου ΠΚΕΖ

Αφάμια – Αμπέλου Εορτή

Η Κυβέρνηση αναγνωρίζοντας τον αμπελοοικονομικό τομέα ως βασικό πυλώνα της οικονομίας, καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για ενίσχυσή του, ανέφερε η Επίτροπος, χαιρετίζοντας εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας την ετήσια εκδήλωση «Αφάμια – Αμπέλου Εορτή». Τα Αφάμια, γιορτή με πάνω από 40 χρόνια ιστορίας, πραγματοποιήθηκε στο Κοιλάνι της Λεμεσού στις 6 Οκτωβρίου 2024, κατά την οποία ζωντάνεψε η παράδοση του τόπου μας, με χορούς, μουσική και παραδοσιακά εδέσματα!

Χαιρετισμός Επιτρόπου ΠΚΕΖ

Εξερευνώντας τις ξηρολιθικές κατασκευές της Κύπρου

Στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για τις Ευρωπαϊκές Ημέρες Κληρονομιάς για το έτος 2024, οι οποίες στην Κύπρο συντονίζονται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, διοργανώθηκαν 6 εκδηλώσεις με τίτλο «Εξερευνώντας τις ξηρολιθικές κατασκευές της Κύπρου» στο πλαίσιο της ενότητας «Δράσεις στην Ύπαιθρο». Η κα Θεοδοσία παρουσίασε το έργο συντήρησης και αποκατάστασης ξηρολιθικού σταθικού στον Κάθικα και τη μετατροπή του σε κέντρο πληροφόρησης, στην εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στον Κάθικα στις 13 Οκτωβρίου 2024.

Οι Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς πραγματοποιούνται στις 50 χώρες που έχουν υπογράψει την **Ευρωπαϊκή Σύμβαση Πολιτιστικής Κληρονομιάς**.

Υπό την αιγίδα και τη στήριξη του Γραφείου

XM Beachpolistas World Tour

Το τουρνουά διεξήχθη μεταξύ 2-4 Αυγούστου 2024 με συνδιοργανωτές τον Υδάτινο Κόσμο, την FAB Sportswear, την IB.WP. AS., τον Δήμο Λεμεσού στο πλαίσιο των «Λεμεσιών», υπό την αιγίδα του Γραφείου μας και του Μελάθρου Αγωνιστών ΕΟΚΑ. Στο πλαίσιο της διοργάνωσης πραγματοποιήθηκε καθαριότητα του βυθού και της παραλίας από δύτες της Λιμενικής Αστυνομίας Κύπρου, και άλλες περιβαλλοντικές δράσεις με τη συνδρομή αθλητών.

Tourism Cares: Ενώνουμε δυνάμεις για μια Κύπρο καθαρή

Η πρωτοβουλία Tourism Cares, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού, κάλεσε τις τουριστικές επιχειρήσεις στην Κύπρο με την εμπλοκή του προσωπικού και των επισκεπτών τους να συμμετάσχουν σε καθαρισμούς παραλιών και δημόσιων χώρων στις 24 Σεπτεμβρίου 2024, ενισχύοντας την ευαισθητοποίηση για τη βιωσιμότητα στον τουρισμό. Η εκστρατεία αποτέλεσε συνδιοργάνωση των TUI, του Ιδρύματος TUI Care και του Κυπριακού Συνδέσμου Αειφόρου Τουρισμού (CSTI) στο πλαίσιο του έργου «Κρατήστε την Αμμο και τη Θάλασσά μας Χωρίς Πλαστικά» και τελούσε υπό την αιγίδα του Υφυπουργείου Τουρισμού και του Γραφείου μας με την υποστήριξη σημαντικών τουριστικών οργανισμών. Η τουριστική κοινότητα έδειξε εντυπωσιακή συμμετοχή με σχεδόν 60 εκδηλώσεις καθαρισμού από ξενοδοχεία, θέρετρα, εστιατόρια και άλλες τουριστικές επιχειρήσεις με ισχυρό μήνυμα κατά της ρύπανσης από πλαστικά και απορρίμματα.

Συνεργασία για δενδροφύτευση στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Κάβο Γκρέκο

Η δράση που αποτελεί πρωτοβουλία της Ελληνικής Τράπεζας, του Φιλοδοσικού Συνδέσμου και του Γραφείου μας, περιλαμβάνει τη φύτευση 400 δέντρων και την κατασκευή 100 μέτρων ξερολιθιών, καθώς και τη φύτευση σπάνιων φυτών της περιοχής. Η φύτευση θα υλοποιηθεί κατά τη φυτευτική περίοδο εντός Μαρτίου 2025, από την ομάδα εθελοντών της Ελληνικής Τράπεζας, υπό την καθοδήγηση του Φιλοδοσικού Συνδέσμου, ενώ τη συντήρηση του έργου θα αναλάβει το Τμήμα Δασών. Σε ομιλία της κατά τη συνέντευξη Τύπου για ανακοίνωση του έργου, που πραγματοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 2024, η κα Θεοδοσίου, επισήμανε ότι η προσέγγιση για την επιλογή του έργου ήταν ο μακροπρόθεσμος θετικός αντίκτυπος και η υψηλή οικολογική αξία. Η δράση δεν αφορά μόνο τη φύτευση δέντρων – αποτελεί μια ολιστική, πολυεπίπεδη πρωτοβουλία στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, ευθυγραμμισμένη με τους παγκόσμιους περιβαλλοντικούς στόχους και την Οδηγία της ΕΕ για την αποκατάσταση της φύσης. Στο πλαίσιο της δράσης θα γίνουν ενημερωτικές επισκέψεις σε σχολεία και εκπαίδευση μαθητριών και μαθητών σε θέματα βιοποικιλότητας και ξερολιθικής κληρονομιάς.

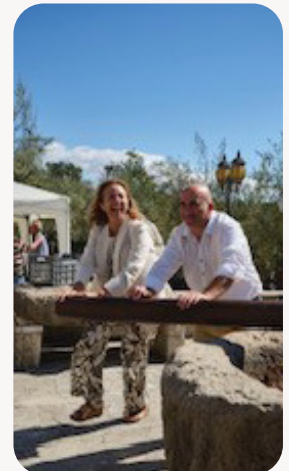
Ομιλία Επιτρόπου ΠΚΕΖ στη συνέντευξη Τύπου

Πολιτιστική εκδήλωση «Η Αμαργέτη στις ρίζες της παράδοσης»

Για 13η χρονιά διοργανώθηκε αυτή η Πολιτιστική Εκδήλωση, ως γιορτή των παραδόσεων, των τοπικών προϊόντων και της ιστορίας της Αμαργέτης, ενός χωριού που φημίζεται για την καλλιέργεια αμπελώνων, ελαιώνων, αμυγδαλώνων και φρουτόδεντρων. Χαιρετίζοντας την εκδήλωση η Επίτροπος ανέφερε ότι τέτοιες δράσεις «δεν είναι απλώς μια αναδρομή στο παρελθόν, αλλά μια δυνατή υπενθύμιση ότι η προστασία, η διατήρηση και η επαφή με το περιβάλλον καθώς και η ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς είναι άρρηκτα συνδεδεμένα μεταξύ τους, προάγοντας ταυτόχρονα και την αγροτική και βιώσιμη ανάπτυξη».

Χαιρετισμός Επιτρόπου ΠΚΕΖ

Καταγγελίες & Παρεμβάσεις

Οικία στην όχθη του Κρουού Ποταμού στις Πλάτρες

Έπειτα από καταγγελίες για ανέγερση οικίας στην όχθη του Κρουού Ποταμού στις Πλάτρες, για επεμβάσεις στο περιβάλλον και αποκοπή δέντρων, η Επίτροπος επισκέφθηκε την περιοχή και ακολούθως το Γραφείο διεξήγε έρευνα σχετική με το θέμα. Η Επίτροπος είχε συνάντηση με τον αρχιτέκτονα της κατοικίας, όπου συζητήθηκαν τρόποι μείωσης των επιπτώσεων που προκλήθηκαν, ενώ παράλληλα, έγινε σύσκεψη στο Γραφείο μας με τη συμμετοχή της κας Θεοδοσίου και της Λειτουργού του Γραφείου μας Μαριλένας Παπασταύρου, του Επαρχιακού Οργανισμού Αυτοδιοίκησης (ΕΟΑ) Λεμεσού, της Πολεοδομίας, του ΕΤΕΚ, του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων και άλλων αρμόδιων Τμημάτων. Κατά τη σύσκεψη συμφωνήθηκε η εκπόνηση πιλοτικής μελέτης για το τμήμα του Κρουού Ποταμού έως το φράγμα Κούρρη, η οποία προτάθηκε να καταγράφει και να αποτυπώνει την υφιστάμενη άγρια βλάστηση, το ποτάμιο οικοσύστημα, την ακριβή ροή του νερού του ποταμού και τη γεωλογία των όχθων. Όπου χρειάζεται, επίσης, να αποχαρακτηριστούν ζώνες οικοδομικής ανάπτυξης, εάν κριθεί από τις μελέτες ότι επηρεάζουν δυνητικά το τοπίο, τα είδη και τους οικότοπους. Το Γραφείο μας συνεχίζει τις ενέργειές του στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του σε συνεργασία με τον ΕΟΑ Λεμεσού και τις αρμόδιες Υπηρεσίες για αυτά τα θέματα.

Παρέμβαση της Επιτρόπου ΠΚΕΖ κατά τη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος, στις 25/09/2024

Παρανομίες σε παραλίες στα Περβόλια

Το Γραφείο της Επιτρόπου Περιβάλλοντος και Ευημερίας των Ζώων, ανταποκρινόμενο σε πολυάριθμες καταγγελίες, πραγματοποίησε επιτόπιες επισκέψεις στις παραλίες Φάρος και Άμμος της Κοινότητας Περβολιών, σε συνεργασία με τις Τοπικές Αρχές και το Τμήμα Αλιείας. Κατά τις επισκέψεις της Λειτουργού του Γραφείου και Ιωάννας Ιωαννίδου, αναδείχθηκαν ζητήματα σχετικά με την περιβαλλοντική διαχείριση και τη λειτουργία των παραλιών, όπως μη αδειοδοτημένες κατασκευές εντός της ζώνης προστασίας της παραλίας, διακίνηση οχημάτων μέσω πρόσβασης για χρήση αποκλειστικά από ΑμΕΑ, ηχορύπανση, μετακίνηση αμμοχάλικων, και διαρροή λυμάτων. Σημειώνεται ότι στις εν λόγω παραλίες ωτοκοούν σποραδικά χελώνες και υπάρχουν αρκετοί κλωβοί τοποθετημένοι από το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών.

Ακολούθως, ο Δήμαρχος Δρομολαξιάς-Μενεού συγκάλεσε σύσκεψη στην οποία συμμετείχε η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας και αρμόδιες Υπηρεσίες, για ενημέρωση και λήψη διορθωτικών μέτρων. Στη συνέχεια δόθηκαν οδηγίες από τον Έπαρχο Λάρνακας για την αποξήλωση των μη αδειοδοτημένων κατασκευών καθώς και για λήψη νομικών μέτρων σε συνεργασία με τον Επαρχιακό Οργανισμό Λάρνακας. Παράλληλα, το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών προχώρησε στην κατάσχεση των γεννητριών ηλεκτρικού ρεύματος, και το Τμήμα Περιβάλλοντος επιλήφθηκε του θέματος διαρροής λυμάτων και έδωσε τις αναγκαίες προειδοποιήσεις.

Το ΓΕΠΚΕΖ συνεχίζει να πραγματοποιεί επιτόπιες επιθεωρήσεις σε παράκτιες περιοχές, με σκοπό να διερευνήσει την εφαρμογή των νόμων για την προστασία της παράκτιας ζώνης, και προχωρά σε εισηγήσεις για επιβολή της νομοθεσίας εκεί όπου κρίνεται απαραίτητο. Οι επιθεωρήσεις θα συνεχίσουν και γίνονται όλες οι ενέργειες για ενίσχυση της νομοθετικής βάσης για την προστασία των παράκτιων ζωνών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και δυνατοτήτων του Γραφείου, διασφαλίζοντας την προστασία των παράκτιων οικοσυστημάτων και ζωνών από παρεμβάσεις που όχι μόνο δεν είναι σύμφωνες με τον νόμο, αλλά και προκαλούν ανεπανόρθωτη βλάβη στο περιβάλλον, υπονομεύοντας τη βιωσιμότητα και ανθεκτικότητα των ακτών μας.

Επιπλέον, η κύρωση από την Κυπριακή Δημοκρατία και η εφαρμογή του 7ου Πρωτοκόλλου της Σύμβασης της Βαρκελώνης για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Παράκτιων Ζωνών της Μεσογείου θα αποτελέσει σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της αειφόρου διαχείρισης των παράκτιων μας ζωνών, θα διασφαλίσει τη ρύθμιση της οικοδομικής και άλλης δραστηριότητας στις ακτές και θα καθορίσει ένα σταθερό πλαίσιο προστασίας και αειφόρου χρήσης των παράκτιων οικοσυστημάτων, στηρίζοντας, παράλληλα, και την οικονομική βιωσιμότητα του τουριστικού μας προϊόντος που συμβάλλει κατά πολύ στην εθνική μας οικονομία. (βλ. σχετικό άρθρο στην ενότητα *Εξ αφορμής...*)

Πρώτο Δελτίο Τύπου / Δεύτερο Δελτίο Τύπου

Εξ αφορμής...

Προστασία παραλιών: Υποχρεώσεις, Προκλήσεις και Ευθύνες

της Ιωάννας Ιωαννίδου, Λειτουργός στο Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος και Ευημερίας των Ζώων

Η Κύπρος έχει μοναδικές παραλίες που αποτελούν φυσικό πλούτο εξαιρετικής οικολογικής και αισθητικής αξίας. Οι αμμουδιές, τα βότσαλα, οι αμμοθίνες και οι θαλάσσιοι βιότοποι φιλοξενούν απειλούμενα είδη, όπως η μεσογειακή φώκια (*Monachus monachus*) και οι θαλάσσιες χελώνες (*Chelonia mydas* και *Caretta caretta*). Ωστόσο, η φυσική ισορροπία των παραλιών μας δέχεται πιέσεις από ανθρώπινες δραστηριότητες επιτάσσοντας μέτρα αυστηρής προστασίας και υπεύθυνης διαχείρισης.

Η Σύμβαση της Βαρκελώνης και το 7ο Πρωτόκολλο. Η προστασία των παραλιών ρυθμίζεται από σειρά εθνικών και ευρωπαϊκών νομοθεσιών, με σημαντικότερη σε διεθνές επίπεδο τη Σύμβαση της Βαρκελώνης (1976 – με επικαιροποίηση το 1995), που στοχεύει στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της παράκτιας ζώνης της Μεσογείου, ενώ υποστηρίζεται από επτά Πρωτόκολλα που εστιάζονται σε συγκεκριμένες πτυχές (πρόληψη της ρύπανσης, βιοποικιλότητα, εκμετάλλευση υδρογονανθράκων, διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων κ.ά.). Η Κυπριακή Δημοκρατία επικύρωσε τη Σύμβαση το 1979, και εκκρεμεί η επικύρωση του 7ου Πρωτοκόλλου.

Το 7ο Πρωτόκολλο της Σύμβασης της Βαρκελώνης για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Παράκτιων Ζωνών της Μεσογείου υιοθετήθηκε το 2008 και τέθηκε σε ισχύ το 2011, και αφορά την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Ζωνών (ΟΔΠΖ). Αποτελεί το πρώτο νομικά δεσμευτικό εργαλείο για την αειφόρο διαχείριση και χρήση των παράκτιων ζωνών και έχει ήδη επικυρωθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και 11 μεσογειακές χώρες. Η Κύπρος δεν έχει ακόμη προχωρήσει στη διαδικασία επικύρωσης παρά το γεγονός ότι το Πρωτόκολλο αποτελεί ευρωπαϊκό δικαίωμα συνεπώς δεσμεύει τα κράτη μέλη. Οι λόγοι της καθυστέρησης φαίνεται να αφορούν τη συνεργασία και τον συντονισμό αριθμού αρμόδιων Αρχών, καθώς και άλλα στάδια που θεωρείται ότι πρέπει να προηγηθούν (π.χ. καθορισμός τεχνικών όρων και προδιαγραφών για μελέτη αξιολόγησης ευαισθησίας και τρωτότητας ακτών ούτως ώστε να τροποποιηθεί η Ζώνη Προστασίας της Παραλίας (ΖΕΠ), η οποία εκτιμάται ότι καθορίστηκε τις δεκαετίες 1960-1970).

Ωστόσο, η διεθνής πρακτική δείχνει ότι η επικύρωση του Πρωτοκόλλου μπορεί να γίνει άμεσα, ενώ τα στάδια εφαρμογής μπορούν να ακολουθήσουν με κατάλληλη υποστήριξη και σχεδιασμό. Η Κύπρος έχει σημειώσει κάποια πρόοδο όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις πρόνοιες του Πρωτοκόλλου για την ΟΔΠΖ, με το Τμήμα Περιβάλλοντος να έχει διαμορφώσει το 2018 σχετική Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης (2018-2028).

Ο περί Προστασίας της Παραλίας Νόμος. Επί του παρόντος, σε εθνικό πλαίσιο, ο περί Προστασίας της Παραλίας Νόμος (Κεφ. 59) θεσπίζει συγκεκριμένους περιορισμούς. Μεταξύ άλλων:

- Ορίζεται ζώνη προστασίας μέχρι 91,44 μέτρα από τη γραμμή της παλίρροιας. Σε αρκετά σημεία η απόσταση αυτή είναι πολύ πιο μικρή από τα 91,44 μέτρα ενώ υπάρχουν σημεία στα οποία μηδενίζεται διότι η γραμμή της παλίρροιας όπως καθορίστηκε βρίσκεται εντός της θάλασσας.
- Δίδεται η εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο με αίτηση αρμόδιας Αρχής να απαγορεύει ανέγερση οικοδομών/κατασκευών οποιουδήποτε τύπου σε οποιαδήποτε περιοχή της παραλίας.
- Δίδεται η εξουσία στον οικείο Έπαρχο να απαγορεύει επεμβάσεις, όπως, μεταξύ άλλων, απομάκρυνση αμμοχάλικων, απόρριψη οκυβάλλων, τοποθέτηση υλικών, και στάθμευση οχημάτων χωρίς ειδική άδεια.

• Ο οικείος Έπαρχος έχει την εξουσία να κατεδαφίζει/μετακινεί μη εξουσιοδοτημένες κατασκευές εντός της Ζώνης Προστασίας της Παραλίας (ΖΠΠ). Τυχόν τέτοιες κατασκευές χωρίς έγκριση παραβιάζουν και τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο, εφόσον δεν υφίσταται άδεια οικοδομής και ως αρμόδια Αρχή για τον Νόμο είναι σήμερα οι εκάστοτε ΕΟΑ.

Η ευθύνη διαχείρισης των παραλιών κατανέμεται μεταξύ της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών (ΚΕΠ), των Τοπικών Επιτροπών Παραλιών (ΤΕΠ) και των τοπικών Αρχών, ως εξής:

- Η ΚΕΠ απαρτίζεται από τον Πρόεδρο/εκπρόσωπο της Ένωσης Δήμων, ως Πρόεδρο, από έναν εκπρόσωπο των Υπουργείων Εσωτερικών, Μεταφορών, Γεωργίας, Δικαιοσύνης, του Υφυπουργείου Τουρισμού, του Τμήματος Πολεοδομίας, τρεις εκπροσώπους της Ένωσης Δήμων, δύο εκπροσώπους της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου* και έναν εκπρόσωπο της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων, ως μέλη.

- Η ΤΕΠ απαρτίζεται από τον Πρόεδρο της οικείας Αρχής ή εκπρόσωπό του, ως Πρόεδρο, από έναν εκπρόσωπο του Υφυπουργείου Τουρισμού*, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, του οικείου ΕΟΑ* και τρεις άλλους εκπροσώπους της οικείας Αρχής, ως μέλη.

*Σημειώνεται ότι, στον περί Προστασίας της Παραλίας Νόμο, επί του παρόντος γίνεται αναφορά σε Ομοσπονδία Ενώσεων Κοινοτήτων, Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, και σε Επαρχιακή Διοίκηση.

- Η ΚΕΠ εγκρίνει τα σχέδια χρήσης των παραλιών που υποβάλλονται από τις ΤΕΠ και ελέγχει την εφαρμογή τους.

- Οι τοπικές Αρχές είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή και τήρηση του σχεδίου χρήσης παραλίας όπως έχει εγκριθεί από την ΚΕΠ.

- Η ΚΕΠ είναι αρμόδια να ελέγχει την εφαρμογή από τις οικείες τοπικές Αρχές των αποφάσεών της και του σχεδίου χρήσης παραλίας.

Ωστόσο, το Γραφείο της Επιτρόπου Περιβάλλοντος και Ευημερίας των Ζώνων διαπιστώνει ότι ορισμένες τοπικές Αρχές δίνουν προτεραιότητα στην οικονομική εκμετάλλευση των παραλιών, συχνά εις βάρος του περιβάλλοντος.

Αρμοδιότητες κυβερνητικών τμημάτων. Η διαχείριση και η προστασία των ακτών στην Κύπρο αποτελεί ένα σύνθετο ζήτημα, που απαιτεί τη συνεργασία πολλών κρατικών φορέων. Η κατανομή των αρμοδιοτήτων είναι ξεκάθαρη, και κάθε αρμόδιο Τμήμα έχει να επιτελέσει συγκεκριμένο ρόλο για τη διασφάλιση εφαρμογής της νομοθεσίας και για περιβαλλοντικά βιώσιμη ανάπτυξη των παράκτιων περιοχών.

Τμήμα Αλιείας και Θαλασίων Ερευνών (ΤΑΘΕ): προστασία, διατήρηση και διαχείριση της θαλάσσιας πανίδας, όπως χελώνες και φώκιες, επιτήρηση περιοχών ωτοκίας, επίβλεψη υγείας θαλάσσιων ειδών, συνεργασία με τις τοπικές Αρχές για τη διαχείριση νεκρών ζώων και τη διενέργεια νεκροψιών.

Τμήμα Περιβάλλοντος: χάραξη και υλοποίηση στρατηγικών για διαχείριση παράκτιων ζωνών, την εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας κυρίως στις παραλίες που είναι ενταγμένες στο δίκτυο Natura2000. Παρακολούθηση ποιότητας υδάτων κολύμβησης και σημείο επαφής για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου ΟΔΠΖ.

Τμήμα Δασών: διαχείριση παραθαλάσσιας κρατικής δασικής γης.

Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως: εξέταση, καθορισμός και τήρηση της ΖΠΠ. Εν αναμονή μελέτης που εκκρεμεί για την τρωτότητα των ακτών με στόχο την τροποποίηση των ορίων της υφιστάμενης ΖΠΠ.

Τμήμα Δημοσίων Έργων: ανάληψη θεμάτων που σχετίζονται με τη διάβρωση των ακτών.

Για το θέμα διαχείρισης αποβλήτων από σκάφη, αρμόδιες Αρχές είναι η οικεία Επαρχιακή Διοίκηση, οι τοπικές Αρχές και οι ΕΟΑ, το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας, το Υπουργείο Μεταφορών, το ΤΑΘΕ, η Αρχή Λιμένων, η Υπηρεσία Ενέργειας και το Υφυπουργείο Τουρισμού, αναλόγως του είδους του σκάφους και πού αυτό ελλιμενίζεται.

Προτάσεις Γραφείου Επιτρόπου Περιβάλλοντος και Ευημερίας των Ζώνων. Η αποτελεσματική διαχείριση και η προστασία των παραλιών και της ακτογραμμής της Κύπρου επηρεάζεται από την πολυπλοκότητα της νομοθεσίας και τον μεγάλο αριθμό εμπλεκόμενων φορέων. Αυτό οδηγεί, συχνά, σε δυσλειτουργία και καθυστερήσεις στην εφαρμογή της νομοθεσίας ή ακόμη και σε ανοχή σε παραβάσεις δημιουργούν κατά περιπτώσεις άνηση μεταχείριση, προκαλώντας απογοήτευση στους πολίτες και δυσπιστία ως προς την Πολιτεία.

Ως εκ των άνω, οι προτάσεις του Γραφείου μας επικεντρώνονται στα εξής:

- Άμεση επικύρωση του Πρωτοκόλλου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Ζωνών, διότι πέρα από υποχρέωση, αποτελεί στρατηγική κίνηση διασφάλισης της παράκτιας ζώνης της Δημοκρατίας.

- Τροποποίηση της ερμηνείας του όρου «παραλία» στον περί Προστασίας της Παραλίας Νόμο (Κεφ.59), και επαναπροσδιορισμός της ΖΠΠ ώστε να συνάδει με τα κατ' ελάχιστον 100 μέτρα που προβλέπει το Πρωτόκολλο ΟΔΠΖ από τη σημερινή και πραγματική γραμμή της παλίστριας.

- Αναδιάρθρωση της Δομής Διακυβέρνησης για την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης για την ΟΔΠΖ που εγκρίθηκε με Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 91.962 ημ/νίας 8.10.2021, ώστε να περιλαμβάνει ευρύτερη εκπροσώπηση και συντονισμό μεταξύ αρμόδιων φορέων.

- Ανάπτυξη εφαρμογής για κινητές συσκευές από το Γραφείο της Επιτρόπου σε συνεργασία με τα Υφυπουργεία Καινοτομίας και Τουρισμού, και το Υπουργείο Εσωτερικών, μέσω της οποίας θα καταστεί δυνατόν:

• Οι πολίτες να ενημερώνονται για την τοποθεσία οργανωμένων παραλιών, όπως αυτές καθορίζονται στα εγκεκριμένα από την ΚΕΠ Σχέδια Χρήσης Παραλίας.

• Οι πολίτες να υποβάλλουν επώνυμα ή ανώνυμα αναφορές για τυχόν παραβιάσεις των Σχεδίων Χρήσης Παραλίας, όπως μη αδειοδοτημένες κατασκευές, καταπάτηση παραλιών από οχήματα, υπέρβαση εγκεκριμένου αριθμού ομπρελών, κ.ά.

• Οι αρμόδιες Αρχές να επιλαμβάνονται άμεσα τυχόν παρανομιών και οι πολίτες να ενημερώνονται σχετικά.

Η αυστηρή εφαρμογή της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, καθώς και η αποτελεσματική συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων είναι επιτακτική για την ορθή διαχείριση και προστασία των παραλιών, με έμφαση στην ενεργό συμμετοχή των πολιτών και την ενίσχυση της διαφάνειας.

Αρθρογραφία και συνεντεύξεις

- **Άρθρο** της Επιτρόπου στην εφημερίδα Cyprus Mail «A journey to a sustainable future», στις 31/07/2024 (αγγλικά)
- **Συνέντευξη** της Επιτρόπου στον Παύλο Νεοφύτου, στην εφημερίδα *Η Καθημερινή Κύπρου*, στις 11/08/2024
- **Φιλοξενία** της Επιτρόπου στην εκπομπή *Alpha Ενημέρωση* με αφορμή τη διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της.

Ενδιαφέροντα

Παγκόσμια Ημέρα Περιβαλλοντικής Υγείας

Η 26η Σεπτεμβρίου έχει καθιερωθεί από το 2011 ως Παγκόσμια Ημέρα Περιβαλλοντικής Υγείας, με στόχο την ευαισθητοποίηση για την περιβαλλοντική υγεία του πλανήτη μας και πώς η ποιότητα περιβάλλοντος συνδέεται άρρηκτα με την ανθρώπινη υγεία και ευημερία.

Η υγεία του ανθρώπου, σωματική, πνευματική, ψυχική και κοινωνική, συνδέεται άμεσα με το περιβάλλον και την προστασία του. Η προστασία του περιβάλλοντος σημαίνει προστασία της υγείας, αλλά και της ίδιας της ζωής του ανθρώπου. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας το 24% των θανάτων παγκοσμίως σχετίζονται με περιβαλλοντικούς παράγοντες.

Περιβαλλοντική υγεία σημαίνει:

- Υγιή εδάφη και νερά • Καθαρός αέρας • Ασφαλής τροφή
- Μείωση κινδύνου φυσικών καταστροφών • Μετριασμός επιπτώσεων κλιματικής κρίσης
- Μετριασμός φαινομένου απερίθμωσης και υποβάθμισης της ποιότητας του εδάφους
- Προστασία βιοποικιλότητας • Μείωση επιπτώσεων από περιβαλλοντικούς παράγοντες

Παγκόσμια Ημέρα Ευαισθητοποίησης για την Απώλεια και τη Σπατάλη Τροφίμων

Η 29η Σεπτεμβρίου έχει οριστεί από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών ως Διεθνής Ημέρα Ευαισθητοποίησης για την Απώλεια και τη Σπατάλη Τροφίμων με σκοπό να ευαισθητοποιήσει και να φέρει κοντά άτομα, οργανισμούς, επιχειρήσεις και κυβερνήσεις σ' όλο τον κόσμο. Σύμφωνα με **έκθεση του ΟΗΕ** πάνω από 1 δισ. γεύματα καταλήγουν κάθε μέρα στα σκουπίδια, κυρίως από τα νοικοκυριά!

Όλοι μπορούμε να συμβάλουμε στη μείωση της απώλειας και της σπατάλης των τροφίμων, με συντονισμένες ενέργειες από αρχές, επιχειρήσεις και φορείς, αλλά και εμείς οι ίδιοι με απλά βήματα για να μην πηγαίνει τίποτα χαμένο!

- Προγραμματίζουμε τα γεύματά μας, φτιάχνουμε τη λίστα μας, δεν υπάρχει λόγος να αποθηκεύουμε τρόφιμα.
- Σχεδιάζουμε τις αγορές μας και δεν πάμε νηστικοί για ψώνια.
- Επιλέγουμε και τα «άσχημα» φρούτα και λαχανικά. Το 30% απορρίπτεται λόγω εμφάνισης, χωρίς να στερείται γεύσης ή θρεπτικών συστατικών!
- Μαγειρεύουμε την ποσότητα που πραγματικά χρειαζόμαστε.
- Αν μάς έχει περισσέψει φαγητό, το καταναλώνουμε την επόμενη ημέρα ή φτιάχνουμε άλλες συνταγές με αυτά τα υλικά.
- Είναι σημαντικό να ξέρουμε τη διαφορά σήμανσης:
  - › **Ανάληψη κατά προτίμηση πριν από:** μπορεί να έχει αλλοιωθεί λίγο η υφή ή η γεύση. Είναι **ΑΣΦΑΛΕΣ** για κατανάλωση, το δοκιμάζουμε!
  - VS
  - › **Ανάληψη μέχρι:** Επικίνδυνο για κατανάλωση, το πετάμε!

Η μείωση της σπατάλης τροφίμων είναι μια τριπλή νίκη:

- εξοικονόμηση τροφίμων για ανθρώπινη κατανάλωση
- εξοικονόμησης πόρων για τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές
- μείωση των περιβαλλοντικών και κλιματικών επιπτώσεων από την παραγωγή και την κατανάλωση τροφίμων.

Προσεχώς

1. Ειδικό τεύχος του ενημερωτικού μας δελτίου, αφιερωμένο στο **1ο Αειφόρο Φεστιβάλ Παιδαίου – Ροή Ζωής**. Στην έκδοση αυτή θα περιλαμβάνονται οι δράσεις, οι συνεργασίες και τα επιτεύγματα του φεστιβάλ, μαζί με πλούσιο φωτογραφικό υλικό.

2. Ώρα της Γης. Εκδήλωση στις 22 Μαρτίου 2025. Περισσότερες πληροφορίες στα ΜΚΔ του Γραφείου.

1ο
ΑΕΙΦΟΡΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΠΕΔΑΙΟΥ
...ροή Ζωής!

Κυπριακό τοπίο

Το γένος *Colchicum* περιλαμβάνει περίπου 70 είδη, με γεωγραφική εξάπλωση στη Δυτική Ασία, την Ευρώπη και την Αφρική. Στην Κύπρο απαντούν τρία είδη, εκ των οποίων το ένα είναι ενδημικό: το Κολχικόν του Τροόδου ή Κολχικόν το τροόδιο (*Colchicum troodi*). Η ονομασία του γένους συνδέεται με την αρχαιότητα – την Κολχίδα, την αρχαία χώρα του Εύξεινου Πόντου, ενώ το επίθετο τροόδιο οφείλεται στον αρχικό εντοπισμό του στο Τρόοδος.

Το εντυπωσιακό αυτό φυτό απαντά σε ημιορεινές και ορεινές περιοχές, κυρίως, σε πευκοδάση, πετρώδεις πλαγιές καθώς και σε πυριγενή ή ασβεστολιθικά εδάφη, με ανθοφορία από τον Σεπτέμβριο μέχρι τον Νοέμβριο. Είναι πολυετές, πόα, με σκουροπράσινα φύλλα, και 2-6 άνθη ανά βλαστό, τα οποία φέρουν άσπρα ή ρόδινα πέταλα. Όλα τα μέρη του φυτού περιέχουν κολχικίνη, μια τοξική και δηλητηριώδη ουσία, η οποία όμως έχει και φαρμακευτικές ιδιότητες και χρησιμοποιείται σε πειράματα γενετικής.

Ένα μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού του ενδημικού αυτού είδους με μοναδική αξία για την κυπριακή βιοποικιλότητα, βρίσκεται σε προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000.

Η ομάδα μας

Ιδιαίτερα Γραμματέας Επιτρόπου

Μαρία Χατζηπαναγιώτου

info@ec.gov.cy

mhadjipanayiotou@papd.mof.gov.cy

22400190

Λειτουργός για θέματα Τύπου

Αντωνία Σωκράτους Πεδόνε

asokratous@pio.moi.gov.cy

22801189

Λειτουργοί για Περιβαλλοντικά Θέματα

Φιλίω Ιουλιανού

fioulianou@presidency.gov.cy

22400192

Ιωάννα Ιωαννίδου

ioannidou@presidency.gov.cy

22400187

Μαριλένα Παπασταύρου

mpapastavrou@presidency.gov.cy

22400198

Λειτουργός για θέματα Ευημερίας των Ζώων

Έλενα Γεωργίου

egeorgiou@presidency.gov.cy

22400131